



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 393/2016
06.04.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац, Звездане Лутовац, Гордане Ајншпилер Поповић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца С.М. из Б., чији је пуномоћник У.Т., адвокат из Б., против туженог Града Београда, чији је законски заступник Градски јавни правобранилац Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2014/2015 од 06.11.2015. године, у седници одржаној 06.04.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ предлог тужиоца за одлучивање о ревизији изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2014/2015 од 06.11.2015. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2014/2015 од 06.11.2015. године и Првог основног суда у Београду П 16809/14 од 26.02.2015. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2014/2015 од 06.11.2015. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 16809/14 од 26.02.2015. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се тужени Град Београд обавезе да му исплати 6.570.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове од 312.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404.став 1. ЗПП, а ради разматрања правних питања од општег интереса, уједначења судске праксе и потребе новог тумачења права.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. ЗПП. Наиме, тужилац је уз ревизију приложио пресуде Апелационог суда у Београду и Вишег суда у Ваљеву, којима је у истој правној ситуацији различито одлучено, па по оцени ревизијског суда, постоји потреба уједначавања судске праксе, у смислу члана 404. ЗПП, због чега је одлучено као у ставу првом изреке, овог решења.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 16.12.2003. године Секретаријату за привреду Града Београда поднео захтев за упис у Регистар лица која обављају делатност ауто-такси превоза на територији Града. Решењем од 24.09.2005. године, тужени је обавестио тужиоца да се његов упис у Регистар не може извршити, јер не испуњава услове из члана 5. и 6. Одлуке о ауто-такси превозу, због непостојања слободног места такси возача, предвиђеног годишњим планом потреба. Уставни суд Републике Србије донео је одлуку којом је утврђено да одредба члана 6. став 1. тачка 7. и члана 11. став 4. Одлуке о ауто-такси превозу и одредбе члана 3. Плана потреба за ауто-такси превозом у Граду Београду 2005. године нису у сагласности са Уставом Републике Србије и законом. Тужилац је против наведеног решења изјавио жалбу, па је решењем Секретаријата за привреду Градске управе Града Београда од 20.11.2008. године тужиоцу дата сагласност за обављање ауто-такси превоза као самосталном предузетнику.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, судови су оценили да се поступање органа туженог не може сматрати неправилним и незаконитим радом у смислу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима. У време одлучивања о захтеву тужиоца за упис у регистар превозника, тужени је у складу са тада важећом Одлуком о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, бр. 12/02,5/03 и 14/04), применом члана 6. Одлуке обавестио тужиоца да не испуњава услове за упис у регистар, јер није било слободних места за такси возаче. Одлуком Уставног суда Републике Србије I У 53/04 од 29.09.2005. године оцењено је да одредба члана 6. Одлуке о такси превозу није сагласна Уставу Републике Србије. Тужени је дана 22.02.2006. године донео решење којим тужиоцу није издата сагласност за обављање делатности ауто-такси превоза због тога што не испуњава услове из члана 8. нове Одлуке о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, бр. 29/05), из разлога што није било слободног места за такси возило предвиђено Програмом потребе за ауто-такси превозом за 2006. годину. Тужени је након доношења одлуке Уставног суда о неуставности члана 6. Одлуке о такси превозу из 2002. године, са изменама, дозволио тужиоцу да обавља делатност такси превоза, почев од 20.11.2008. године. На тај начин су последице неуставности одлуке отклоњене, па се поступање туженог не може сматрати незаконитим и неправилним радом и основом одговорности туженог за накнаду штете. Стога је тужбени захтев одбијен.

Ревизијом тужиоца основано се указује да су судови погрешно применили материјално право.

Према одредбама чл. 2, 7. и 36. Закона о друмском саобраћају ("Службени гласник РС" 46/95, 66/01, 61/05), аутотакси превоз је јавни превоз путника који се

обавља путничким аутомобилом који испуњава услове прописане тим законом (члан 2); општина, односно град уређује и обезбеђује, у складу са законом, организацијом и начином обављања јавног превоза путника који се обавља на територији једне општине, односно града и ауто-такси превоза (члан 7); а општина, односно град може, у смислу члана 36, прописати ближе услове за обављање ауто-такси превоза (став 1); прописано је да општина, односно град, у складу са саобраћајно-техничким условима, доноси програм којим се дефинише оптимално организовање ауто-такси превоза (став 2); законом је прописано да се саобраћано-технички услови дефинишу у текућој за наредну годину, а на основу истраживања карактеристика превозних захтева – возњи које обављају овлашћене стручне организације (став 3) и да приликом доношења програма општина, односно град немају право да ограничавају број лица која могу обављати ауто-такси превоз на територији општине, односно града (став 4).

Одлуком о ауто-такси превозу ("Службени лист Града Београда" 12/02, 5/03, 14/04), донетом с позивом на наведене одредбе члана 36. Закона о друмском саобраћају, било је прописано да се у оквиру годишњег и вишегодишњег планирања потреба у такси превозу путника и ствари на територи Града Београда планирају потребе за такси превоз, да годишњи план потреба садржи број такси возача чијим се радом задовољавају потребе за овом врстом превоза, одређени орган надлежан за доношење годишњег плана, начин и поступак доношења плана.

Физичко лице може обављати такси превоз као предузетник ако поред услова утврђених законом испуњава и услов утврђен овом одлуком – да има слободно место такси возача у годишњем плану потреба из члана 5. Одлуке (члан 6. став 1. тачка 7).

Уставни суд Републике Србије је одлуком I У 53/04 од 29.09.2005. године утврдио да одредбе члана 6. став 1. тачка 7. и члана 11. став 4. Одлуке о ауто-такси превозу ("Службени лист Града Београда" 12/02, 5/03, 14/04) нису у сагласности са Уставом и законом. У образложењу ове одлуке наведено је, између осталог, да је: "одредбом члана 36. став 4. Закона о превозу у друмском саобраћају прописано да се актом општине, односно града којом се дефинише оптимално организовање ауто-такси превоза, не може ограничавати број лица која могу обављати ауто такси превоз на територији општине, односно града, да законом утврђено овлашћење општине односно града да уређује и обезбеђује посебне услове, као и организацију обављања ове врсте јавног превоза по оцени Суда, искључује могућност да се на основу наведеног овлашћења актом локалне самоуправе... ограничава број лица која се могу бавити такси делатношћу, што оспорене одредбе члана 6. став 1. тачка 7. и члана 11. став 4. Одлуке, чини несагласним са законом".

Тужени је примењујући наведене неуставне и незаконите одредбе Одлуке о ауто-такси превозу, којима је био ограничен број лица које се могу бавити такси делатношћу на територији Града Београда, одбио да тужиоцу да сагласност за обављање ауто-такси превоза путника на територији Града Београда, а по захтеву тужиоца од 16.12.2003. године, услед чега тужилац није могао да обавља своју делатност до 20.11.2008. године и да стиче добит на тај начин. По оцени Врховног

касационог суда, због неправилног рада органа односно одбијања да на захтев тужиоца стави ван снаге свој појединачни акт, по основу правног дејства одлуке Уставног суда, према члану 57. Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука ("Службени гласник РС" 32/91, 67/93, 101/05, 107/07); тужени је на основу одредаба члана 172. Закона о облигационим односима одговоран за штету и у обавези да тужиоцу накнади штету проистеклу доношењем одлуке, на основу које је тужиоцу ускраћена сагласност за обављање ауто-такси делатности.

У погледу законских услова за накнаду материјалне штете, основа одговорности и висине штете у смислу одредаба Закона о облигационим односима, побијане побијане пресуде не садржи разлоге па су због погрешне примене материјалног права у погледу основа одговорности туженог за накнаду ове штете остале неутврђене чињенице у погледу наведених околности из члана 189. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 407. став 2. ЗПП укинуо нижестепене пресуде и одлучио као у ставу II изреке.

У поновном поступку, суд ће отклонити указане недостатке и донети нову одлуку.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић, с.р.**